

Az Újság

MAGYAR KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP

Felölös szerkesztő és kiadó: Gaál Sándor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Toldi Miklós-tér 15. Telefon 60. Előfizetés egy hónapra helyben 1.80 Pengő, vidékre 2.— Pengő

Már Pétervár erődei közt folynak a harcok

Az amerikai szenátus hétfőn egész nap tárgyalta a semlegességi törvény felfüggesztéséről

Nem növelik az oroszországi magyar csapatok számát

A világpolitikának nem igen vannak eseményei. Mindössze egyetlen említésre méltó pozitív eseményről számolnak be a hírügynökségek. Ez is csak annyit mond, hogy az amerikai szenátus, hétfőn egész nap tárgyalta a semlegességi törvény felfüggesztéséről. Hogy miként döntenek, azt a világ már nem is tartja fontosnak, hisz végeredményében Amerika máris résztvevője a háborúnak. Mai híreink egyébként ezek:

Románia jugoszláv területekre tart igényt

A világsajtó napok óta foglalkozik Romániának a Timok völgyére tartott igényének kérdésével. A jelentések szerint Bukarest igényt tart a Timok völgyére, amely tudvalevően a régi román határ alatt Bulgária nyugati határánál húzódik végig. Itt említjük meg, hogy egy Ujvidékről keltezett hivatalos jelentés azt közli, hogy Nagybecskeren, ebben a bánáti városban a hadviselt tisztekből és ka-

tonákból magyar polgárőrség alakult. A nagyobb városokban magyar középiskolákat szerveztek. Magyar vonatkozása miatt itt közöljük azt a hírt is, hogy hivatalos kijelentés szerint nem növelik az oroszországi magyar csapatok számát. A magyar külügyi bizottság miniszterelnöki beszámolójáról szóló jelentés állapítja ezt meg.

Hiába védik az oroszok Pétervár erődeit

Egy lapzárta után érkezett tegnapi jelentés közölte, hogy Szentpétervár birtokáért már a városos erődeiben folynak a harcok. Mai német jelentések már azt mondják, hogy hiábavaló az orosz védekezés, mert nem tudják megakadályozni, hogy a városba összehúzó orosz haderő körül egyre szor-

sabbá ne váljék a német gyűrű. Az oroszországi fronton egyébként még Odessza körül folynak olyan harcok, melyekről a külön jelentések megemlékeznek. Itt a német stukák feketetengeri csapatszallító orosz hajókat bombáznak.

Néptörvényszék vonja felelőségre Szerbiában a Szimovics-kormányt

Nédics Milán szerb tábornagnak miniszterelnökké történt kinevezését Szerbia népe megelégedéssel fogadta. Éppen ezért most igen groteszkül hat a londoni és belgrádi rádió harca, mely néhány nap óta tart és Nédics miniszterelnökké történt kinevezésével áll összefüggésben. A londoni rádió szerb-horvát adása közvetítette Szimovics Dusan tábornok, a Londonba szökött utolsó jugoszláv miniszterelnök beszédét. Szimovics tábornok ez alkalommal kiméletlen támadást intézett Nédics Milán ellen abból az alkalomból, hogy megalkototta Szerbia első kormányát. Válaszában a Nédics-kormány kijelenti a belgrádi rádióban, hogy Szimovics senkit ne nevezzen korruptnak, mert a megszökött Szimovics ellen mikor a nagyvezérkar főnöke volt, hónapokon keresztül vizsgálat folyt bizonyos repülő-rendelésekkel kapcsolatban. A Nédics-kormány nyilatkozata végül bejelentette, hogy Szerbia legkiválóbb tudósaiból, szakértőiből

néptörvényszéket állítottak fel, amely kifogja deríteni az igazságot, vagyis azt, kik okozták Jugoszlávia pusztulását és ítéletet fog hozni felettük.

Az ítélet végrehajtása elől senkisémen menekül-

het el, még akkor sem, ha jelenleg Londonban tartózkodik és végromlásba akarja dönteni a szerb népet.

Szimovics tapogassa meg a nyakát és nézze meg rajta van-e még a feje. Vegye tudomásul azt is, hogy

a szerb kormány tuszként letartóztatta Szimovics és társainak minden Szerbiában élő rokonát, akiket abban a percben kivégeznek, ha a kormány bármelyik tagjának valami bántódása lesz.

A kormánynyilatkozat utal arra, hogy Szerbia a néhánynapos háboruban sokkal több vért vesztett, mint Anglia az utóbbi két évben.

Nédics tábornoknak egy célja van csupán: megmenteni a szerb nép vérének, hogy abból egy csepp se vesszen kárba. Anglia eddig mindig romlást és pusztítást jelentett Szerbia számára és most is a pusztulás útjára sodorta az országot. Nédics tábornagy és kormánya azonban semmitől sem riad vissza, hogy az ország nyugalma helyreállítsa és megmentse a szerb népet — fejeződik be a belgrádi kormány válasza a londoni üzenetre.

Hadijelentést adott ki Peru is...

A perui külügyminisztérium szombaton Limából keltezett közleményt adott ki. A közlemény szerint a perui haderő 26 katonája a fuleróban lévő ecuadori köteléssel folytatott harcban Porotillo mellett életét vesztette. A halottak közt van egy százados, egy főhadnagy és egy hadnagy.

A belügyminisztériumi költségvetési bizottság ma befejezte tárgyalásait

Szombat óta tárgyal Nagyszalontán az a belügyminiszteri bizottság, amely a költségvetésnek a helyszínen való felülvizsgálására érkezett ide.

A bizottság, mely különben ma délelőtt befejezte munkáját, négy tagból állt. Mégpedig: dr. Mikesi Elemér belügyi miniszteri titkárból, Földvárszky belügyi számvevőszéki főtanácsosból, a pénzügyminisztérium képviselőjében dr. Huberthy Miklós miniszteri titkárból és a hadügyminisztérium képviselőjében Horváth László százados.

A bizottság értesülésünk szerint csak kisebb változtatásokat eszközölt a költségvetésben. Azt nagy vonalaiban jóváhagyta.

A főispán maga veszi kezébe a telepes-földek ügyét

Tegnapi számunkban hírül adtuk, hogy a tűzharcos szövetség szalontai csoportjának egy küldöttsége utazott be Nagyváradra, hogy a főispántól kérje az ugynevezett szalontakörnyéki telepes földek bérletügye elintézésének meg sürgetését.

Cziffra Kálmán dr. főispán a küldöttséget megérkezése után azonnal fogadta s kérése meghallgatása után kijelentette, hogy az ügy elintézésének gyorsítása végett saját maga jár utána a részlet információk beszerzésének, amelyek szükségesek a minisztérium eddigi álláspontjának megváltoztatásához. A főispán ismételtén biztosította tűzharcos bajtársait, hogy az elintézés során ügyelni fog érdekeik megvédésére.

Hatodik emelet

bemutatója. **olcsó filléres helyá-
rakkal** – Előzőleg a legújabb hiradó.

Autóval a Peipus-tó mentén

Egész erdőket vágnak ki az utépitő német munkaszolgálatosok

A hajnali derengésben lassankint mind világosabban bontakozik ki az előttünk álló ut képe. Balról fegyelmetlenül sorakozó tavak csillognak elő a mocsarak fölött terjengő terjefehér ködből, melyen bágyadtan ütnék át a felkelő nap sugarai.

Autónk úgy bukdácsol, hogy utitársaim jobbnak látják összeszorított fogakkal hallgatni. Egy szó sem esik a több órás uton. A rugózat nyikorgását úgy sem lehetne megérőltetés nélkül tulkiabálni. A kerekek tengelyig dagasztják a mély homokat, máskor pedig fekete iszapot taposnak. Mindenki készenlétben tartja zsebkendőjét. Néha keresztbefektetett deszkákon dübörgünk végig, mintha alagut felett járnánk. Csodálatos, hogy mit bírnak el ezek az ormóttan katonai autók.

Nem dolgozik a „gabona-gyár“

Jobbra előttünk egy kolchoz bukkan föl a távolban. Egy lából épült tárház, néhány csűr és két tucat szalmafedeles kunyhó. Az egész szegényes épületsoportozat terjedelmes rozstábla közepéből emelkedik ki, mely kis szigetként terpeszkedik a benőtt mocsarak és meghatározhatatlan növényzetű parlagok zöldjében. A rozs már érett, de munkának nyoma sem látszik. Még ezt az óázist is elhagyták volna lakói? De nem, az apró beszögezett ablakok mögött ki nem aludt szemek kíváncsiskodnak ki, az alacsony ajtóknak munkászubbonyos férfiak bámszkoznak. Aratókban tehát nem lenne hiány, a komisszár azonban ugylátszik már régen kereket oldott és nincsen senki, aki kiadná a parancsot a munka megkezdésére. Ezek az emberek az önálló gondolkodás és tetrekészség minden nyomát elvesztették már. Nem a földdel együtt élő parasztok, hanem másnak dolgozó robotosok. Senkinek sem jut eszébe, hogy legalább a maga számára mentsen valamit az aratásra érett termésből. Hiába, a mezőgazdaságot lehet gépesíteni, gyárisítani azonban nem.

Elérjük a Peipus-tóhoz vezető „mű“-utat

A nyaktörő kátyukat „jókarban lévő“ ut váltja fel. Csak az a baj, hogy ez az ut még nagyon is magán viseli a friss és gyors építés nyomait. A felfreccsenő sárral már nem kell küszködnünk, a zsebkendőket is eltehetjük, azonban ez az ut sem nagyon közelíti meg az autóutak ideálját. Egyszerű homoktöltés, melyen sűrű egymásmellé fektetett és vaskapcsokkal összeerősített hatalmas fatörzsek sorakoznak végeláthatatlan egymásutánban. Az utazás most sem sokkal élvezetesebb, de legalább nem jár életveszéllyel és valamivel gyorsabban haladhatunk. Beszélgetésre most sincsen még kedvünk. Vezetőnk hátra szól: „Ezt az utat már a Todt-szervezet munkásatonái építették“. Ez volt az első szó az egész uton.

Az ut mentén két oldalt faragatlan kövekből valóságos hegyek emelkednek. Mint később megtudjuk, a párhuzamosan futó vasuton az oroszok hordták ide ezt a tömény-

telen mennyiségű utépitőanyagot, hogy a német hadifoglyokat foglalkoztatni tudják majd. Csakugyan, nemsokára rábukkantunk egy félig kész orosz fogolytáborra is. Az ut mentén épült, három, kifelé mind magasabbra emelt drótsövényvel körülvéve. A barakkok fedetlenek, a drótsövények is sok helyen hiányosak, ugylátszik a németek tényleg megelőzték a moszkvai számításokat. Az ut azonban csakugyan épül, valóban németek dolgoznak rajta, csak éppen nem — hadifoglyok.

Elérjük a Peipus-tót. Kilométernyire nyújtja be sekély öbleinek tükrét a mocsaras tájba. Beteges sápadt fényben csillog a tó a reggeli napfényben, a távolban ködteburkolt szélcsendes tengerhez hasonlítva.

Az út szélén időről-időre tenyérnyi táblácskák virítanak fel. Nem haladunk olyan gyorsan, hogy ne tudnánk elolvasni a feliratokat. Az egyes szakaszokat építő osztagok állítottak velük emléket maguknak. Nemsokára el is érjük őket. Lekaszálódunk a rázós ördögszekérről — egyelőre eddig vezet csak az út — kinyújtóztatjuk összerázott csontjainkat és itt-ott beszédbe elegyedünk egyik-másik cigarettapihenőt tartó munkáscsoporttal. Mindenütt ugyanazt halljuk. A munka nem ujság számukra, a lélekzetelárlító tempóhoz régen hozzászoktak már. Hiszen a birodalmi autóutak építése sem folyt éppen csigalassúsággal, de ezenkívül az élen küzdő csapatok nyomában a különböző harcterek egész sorát is bejárták már. Így mindenütt csak a mocsárban megbuvó lesipuskások és szabadosapatok alattomoságára terelik a szót. Az első napok bizony megkeserítették az életüket. Most azonban ez is emlék lett már, mint a többi harcterek ezernyi veszedelme. A vasutvonal és a környék őrizetét a német rendőrség vette át és egykettőre kitapasztalta a kevesektől ismert gázlók és ösvények titkait. A rendőrség védelme alatt most már szinte békebeli viszonyok között folyik a munka.

Zugnak a motorosfűrészek

Nos, lehet, hogy ezek az emberek itt mindent természetesnek tartanak, az a lázas ütemű munka azonban, amely itt folyik, semmiesetre sem viseli magán a nyugodt hétköznapi tevé-vevés jeleit. Inkább az árvíztől fenyegetett város védelmén dolgozók eszeveszett sietségére emlékeztet minden. Fűsiketítően zugnak a motorosfűrészek és egymás után dőlnek ki nagy robajjal a hatalmas szálfák. Ágaik lenyesésére már ezernyi kéz markolja a fejszét. A letisztított törzseket hosszú sorokban hurcolják a lovak rendeltetési helyükre. A feneketlen sárban szekerekkel nem is lehetne sokra menni, nemis szólva arról, hogy a rakodáshoz is kézre meg időre lenne szükség, ezzel pedig ugyancsak takarékoskodni kell. Az épülő ut csucsá felé mind két oldalról szeszélyes kacskaringós alakban igyekeznek egymás nyomában a különös szálfafogatok. Csak két órát kell itt szemlélődni, elámulva látja az ember, hogy milyen elképzelhetetlen gyorsasággal halad tova az utépités.

De nemcsak mi álmélkodunk, ép így bámulja az áttekinthetetlen zürzavarnak látzó nyüzsgést a közeli orosz falu aprajagya is. Megszokhatták volna már ugyan a dolgot, de rendületlenül ott táboroznak a környéken, mint a távirópóznákon ülő madarak. A tarka fejkendős asszonyok válaikra batyuzva csecsemőiket is magukkal hozták. Legelől gugolnak a gyerekek, csendben és némán, mint a felnőttek. Ha néha-néha megbükdösik egymást és nevetésre huzódik szájuk, csak azért, mert a jókedvű utépitőmunkások nevetése ragadós. Különben tompa, közönnnyel vegyes kíváncsisággal bámulnak, mint a munkások mondják, egész nap. Mintha egy más világból szakadtak volna ide vagy hosszú álomból riadtak volna fel, nem értik a változást és nem értik ezt a rohanó munkát, amelyhez bizony nincsenek szokva. Mi azonban, akik a hadijelentéseket napról-napra tanulmányozzuk, nagyon is értjük. Most már tudjuk, miért nem tudják legyőzni a német hadsereget, azok a távolságok és azok az utak, amelyek Napoleon hadvezető zsenijén is kifogtak.

(Dr. SZABÓ LÁSZLÓ).

Nagyszalonta m. város polgármestere.

5758-1941.

Hirdetmény.

Erdei Mihály nagyszalontai III. ker. Földi János u. 2. sz. telken a bemutatott tervrajz szerint létesítendő daráló ipartelepre kért telepengedélyt, miért is az 1884. évi XVII. t.c. 25 és következő SS-ai értelmében megtartandó helyszíni tárgyalást a jelzett telekre a folyó évi 1941. szept. 22. napján d. u. 4 órájára kitűzöm, ahova és amikor az illetékes hatóságokat, szomszédokat és az összes más érdekelteket oly figyelmeztetéssel hívom meg, hogy a tervezett ipartelep műszaki leírását és tervrajzait addig is a v. iparügyi előadónál megtekinthetik, az ipartelep elleni kifogásaikat és egyéb észrevételeiket pedig akár a helyszíni tárgyaláson, akár pedig az előadónál előszóval vagy írásban előterjeszthetik, ellenében a netáni kifogásaikra és igényeikre tekintet nélkül fogok az ipartelep engedélyezése kérdésében a hivatalos adatok alapján dönten.

Nagyszalonta, 1941. szept. 8.

Dr. HADADY IMRE
polgármester.

Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy hűséges férj, testvér, sógor és rokon

Pataky István ácsmester

életének 58-ik, boldog házasságának 34-ik évében 3 heti súlyos betegség után elhunyt.

Temetése holnap, szerdán d. u. 3 órakor lesz a Patai-ut 22. számú gyászházánál ima és a református templomban tartandó emlékbeszéd után.

A GYÁSZOLÓ CSALÁD.

A HŐMÉRSÉKLET

reggel 7 órakor 12, délnél 16 fok volt

Holnap: szerda

szeptember

17

Kat. Sz. Fer. sebh.
Prot. Ludmilla

— Anyakönyvi statisztika. Született:

Kotlácsik István fia István. L. Nagy Gyula férfinak fia Attila, János, Endre. Ötvös János fm. fia József, D. Nagy Sándor munkás leánya Juliánna. Vadí Imre fm. fia Sándor. Antal József tűzoltó leánya Juliánna. Kubik Sándor távirat-munkás fia Imre. Nagy István fm. leánya Erzsébet. Házasság: Gulyás János—Szilágyi Zsuzsanna. Bonczos Lajos—Borbély Erzsébet. Elhaltak: Maján Györgyné sz. Kucsera Ilona ref. házt. 53 éves. Erdős Sándor ref. földm. 83 éves. Varga Sándor ref. 6 éves. Gábor József ref. gazd. cseléd 23 éves.

— Egy leányt csak egyszer lehet elcsábítani. Egy fiatal leány erkölcsi kártérítési pert indított egy fiatalember ellen, mert az házassági ígérettel elcsábította, de ígéretét nem váltotta be. A tárgyaláson azonban kiderült, hogy a szerelmes természetű leány másfél évvel ezelőtt egy másik fiatalember ellen ugyancsak elcsábítás címén erkölcsi kártérítési pert indított. A bíróság minden további bizonyítás nélkül elutasította a leány keresetét. Az indoklás szerint erkölcsi kártérítés csak a tisztességes és tapasztalatlan leánynak jár. Felperest a korábbi elcsábítás miatt tapasztalatlannak tekinteni nem lehet.

— A fuvarosoknak be kell jelenteniük zabszükségletüket. A városi közellátási hivatal felhívja a zabkészlettel nem rendelkező fuvarosokat, hogy havi zabszükségletüket a közellátási hivatal 7. sz. helyiségében 3 napon belül jelentsék be. A jelentkezés alkalmával az iparigazolvány felmutatandó.

— 160 vagon etetőcukrot kérnek a méhészek. Az Országos Magyar Méhészeti Egyesület felterjesztést intézett a földművelésügyi miniszterhez és kérte, hogy a megnegyobbodott ország immár 80.000 tagot meghaladó létszámú méhésztársadalma részére az inséges méhcsaládok téli etetése céljából legalább 150 vagon adómentes, denaturált méhetetőcukrot utaljon ki. Azt is kéri, hogy a cukrot a korábban érvényben volt 70 filléres kedvezményes gyári áron számolják.

— IDEGES, LEHANGOLT, ÉTVÁGYTALAN, ELDUGULT EMBEREKNÉL a régóta bevált természetes „FERENC JÓZSEF” keserűviz gyorsan megszabadítja a beleket az ott felhalmozódott erjedő és rothadó anyagoktól és az emésztőszervek további működését is igen kedvezően befolyásolja. Kérdezze meg orvosát!

CSEND, REND, FIGYELEM!

Gimnazista, polgárista és elemista tankönyvét s írószereit minden diák legutányosabb áron a

„MAGYAR KULTURA”

könyv- és papirkereskedésben, Mikó Irmánál szerezheti be.

Horthy Miklós-ut 19. (posta mellett.)

Apróhirdetése gyorsan eredményt hoz a „Nagyszalontai Az Újság”-ban.

Biharmegye erdélyrészi területén 724.018 pengőt fordítanak családvédelmi munkatervre

Rövidesen Szalontán is megindulnak azoknak a családi házaknak az építése, melyekre a családvédelmi alap a nemrégiben utalt ki városunk részére 100 ezer pengőt. Hogy a szociális gondoskodás ügye miként áll az egész megyében, arról ez a cikkünk számol be.

Biharmegye közjóléti helyzetére vonatkozó jelentés szerint Csonka Biharmegye Nép és Családvédelmi Alapjának költségvetését és munkatervét 800 ezer pengő értékben hagyta jóvá a belügyminiszter. Ebből 700 ezer pengőt ellátmányként folyósít, 100 ezer pengő pedig az év végéig várható inségadóból van biztosítva.

Biharmegye erdélyrészi területének családvédelmi munkatervét 724.018 pengő 84 fillér összeggel hagyták jóvá. Ebből 500 ezer pengőt ellátmányként folyósítanak. 224.018 pengő 84 fillér az Erdélyi Szociális Szervezettől átvett alapokból van biztosítva.

Az 1941 évi munkatervet a következőképpen hajtották végre.

Csonka Biharmegye területén a családi mintaházak zöme a sárréti járásban épül. Szeptember elsején kezdődtek meg az építkezések. Biharnagybajomban 25, Nagyrábán 20, Szerepen 9, Bárádon 10, Toldon 12, Sárrétudvariban 10, Sápon 1, Bagaméron 16 mintaház épül. A munkaterv 3000 pengőt irányzott elő egy szoba-konyhás épület elkészítésére vályog felhasználásával. Miután azonban az ONCSA olyan épület kivitelezését rendelte el, amelyben tornác, konyha, nappali szoba, hálófülke, vizes konyha és kamara is van,

ezért a megváltozott munkaterv következtében egy-egy családi ház építésére 5400—600 pengőre rugott. Eppen ezért a többi községben (Ujléta, Hencida, Hosszupályi, Pocsaj, Esztár) a tervbe vett építkezések csak később fognak megindulni. Ezekhez az építkezésekhez a szükséges anyagokat azonban lekötötték, részben le is szállították.

A felszabadult Biharmegye területén családi házak a következő községekben épülnek fel: Galospetri 2, Székelyhid 1, Bihardiószeg 1, Csokaly 1, Érköbölkut 1, Asszonyvásár 1, Hegyközszentmiklós 1, Kiskereki 1, Biharfélegyháza 10, Bihar 7, Inánd 1. Később megjelölendő községekben pedig 3. A családi házak építését a megye területén 621 ezer pengő hitelkereten belül bonyolítják le. A családi házak 600 négyszögöles kertművelésre alkalmas területen épülnek fel. A telkek vételi ára 94.800 pengőt tesz ki. Ezenkívül 152 ház javítására 76 ezer pengő értékben folyamatban van.

A gyümölcsösök létesítése 20 ezer pengő keretén belül nyer lebonyolítást, a kiskertek megteremtése 11 ezer pengő hitelkereten belül. Minden egyes családi háznál telepfelügyelő vezetése mellett kiskert létesül főzelék és zöldségfélék termelése céljából.

Az Országos Szociális Felügyelő-

ség által jóváhagyott munkaterv alapján az arra rászorult nagycsaládu emberek részére 50 drb. igáslót 24 ezer pengő értékben, 170 drb. tehént 110 ezer pengő értékben juttattak. Sertéskiosztás 46 ezer pengő, kecskekiosztás 4 ezer pengő értékben van folyamatban. Kis állat jutattás (liba, kacsa, naposcsibe) 12 ezer pengő értékben nyert lebonyolítást.

A háziipar fejlesztésére 35 ezer pengőt irányoztak elő. Ezt az összeget háziipari tanfolyamok rendezésére, fűfatelepitések költségeire és már meglevő kisipari vállalatok támogatására fordították.

A megye régi területén 20, a visszacsatolt részekben szintén 20 Napközi Otthon nyílt meg. Az Egyesült Női Tábor szervezésében pedig 14. Ezek fenntartása a társadalom bevonásával történik, ezenkívül az ONCSA költségvetése alapján 25 ezer pengőt folyósított a 40 Napközi Otthon fenntartására. Az intézmények július 1-től szeptember elejéig működtek és kétezer gyermek részesült étkezésben. Az Egyesült Női Tábor otthonainak egyenként 250 pengőt utalt ki a megye.

A megye Közjóléti Szövetkezete az Erdélyi Szociális Szervezettől 19 drb. traktort vett át üzemképes állapotban. A traktorok közül 12 bércsépést, 7 bérszántást végzett a nyári időszakban.

Sok pénzt takarít meg!

Ha tankönyveit, írószereit és füzeteket

T. Balogh könyvesboltjában szerzi be.

Gimnáziumi és polgári iskolai használt tankönyvek vétele és eladása

Tizennégyen kérték a Nemzetvédelmi Keresztek Szalontárát

Mint lapunk tegnapi számában jelentettük már, a Nemzetvédelmi Keresztek odaítélése megtörtént. A hivatalos lap már vagy hatszáz nevet közöl is, azonban ez nagyjából a vezetőegyeniségeink kitüntettéit sorolja egymás mellé. Szalontai még nem szerepel a névsorban.

Mint velünk közlik, a hajduvárosból az alábbiak kérték hazafias magatartásukért a NV. Keresztet. Dr. Balaton Zoltán városi főorvos, Bereczky Sándor kereskedő, Csátary Gyula banktisztviselő, Gara Sándor MÁV alkalmazott, Garai István magánalkalmazott, Hadházy Kálmán dr., Imre Sándor törzsőrmester, Kis Sándor tiszthelyettes, Kemény Arthur gyáros, Medgyessy Gyula tanító, Reményi Sándor volt szerkesztő, Tóth László kereskedő, Serester Lajos r. tisztviselő.

Megkezdik a téli gazdasági iskola építését

A polgármester ma ezt a hirdetményt teszi közzé:

Értesítem az érdekelt vállalkozókat, hogy a m. kir. Iparügyi miniszter ur a nagyszalontai m. kir. téli gazdasági iskola építési munkálatait megindította. A tervek és a kiírási művelet Nagyszalontán az iparügyi előadónál tekinthetők meg. A munkák vállalatba adása szabad kézből történik. Ajánlatok beadásának határideje 1941 szeptember 22. délelőtt 11 óra.

AKIT KETTEN SZERETTEK

Kisregény

Írta: HERMANN GÉZA

— 32 —

— Már meggondoltam édes Márion! Övé leszek, ha jövőd sorsom nem ad egy csepp örömet nekem! Bizom benne s szeretem... csak az övé leszek, vagy — meghalok! — mondá szilárd elhatározással a leány.

Bátyja nem is érvelt többet a házasság ellen, mert belátta, ugyis hiábavaló!... Adél kivette a többi lapok közül azt a kisvárosi még kicsinyebb újságot s elkészítve bátyjától, szobájába tért azt átolvasni ott s tekintete vastag betűkkel nyomtatott címre akadt: „Véres dráma...” Alig olvasta, felugrott ültéből, a szívéhez kapott s elkezdett ingadozni... Abban a hírben volt pertraktálva Nyitrai Szentirmai Duci és Köhalmi Bandi szomorú véget ért szerelmi regénye!... És ez az erős lelkű leány nem ájult el, sőt bámulatosan nyugodt maradt, a híreket végig olvasta s csak aztán hajította le szőke fejcskáját s zokogott keservesen. Talán szerelmesét, vagy a saját megcsalatozott szerelmét siratta... Másnap reggel nem találták sehol a Hoove palotában!...

Márion báró tüvé tett a leányszobában a levelek után minden helyet, mert azt hitte, hogy hugát Köhalmi csalhatta haza, de tőle levelet nem talált. Kutatásában az asztalkán levő hírlapra esett tekintete és itt kereste most az eltűnés okát s a rémes tragédiában megtalálta!... Köhalmi Bandi élet-halál közt lebegett, ez a rémitő hír s a nyomán támadt kétségbeesés haza és hozzá kergette Adélt.

— Mi van Adéllal kedves Márion? — kérdé neje aggodalommal.

— Nyomra jutottam: Adélt haza vitte a szíve!... Szökését nem is akadályozom!... szegény leány, — mondá a legmélyebb sajnálkozással bátyja s elbeszélte nejének a megdőböntő tragédiát.

— Drága kis sógornóm, olyan édes szerelmes leányka volt, mindig Köhalmiról beszélt s azt az ifjút már ösmeretlenül is ösmerem... Ilyen — lássa — a női szerelem! Én is elmennék maga után a világ végére! — szölt a kis menyecske s melegen megcsókoltá az urát.

Márion báró meg cinikusan mosolygott és Duczi jutván eszébe, az ösmerős operett dalszövegét kezdte dudolni:

— Az asszony ingatag, csalfa és ledér!... Ezzel parentálta el a szépasszonyt, a kiért nem is olyan régen ő is ugyan hevült!...

XI.

Csunya őszi locs-pocs az idő; künn szuroksötét az éj, esik... Oda benn a Köhalmi házban meg nehéz beteg zihál párnái közt s lázalmában föl-föl kiált. Ágya mellett komoran ül az orvos és a fájdalmak s keservektől összetört anya... Szomorú képek ide benn s oda künn; az enyészeti szilhüjtjei, amit szinte rémesen hirdet egy ebvonyítás, hosszan, hátborzongatóan. Hallatára keresztet vet magára a babonás cselédség s rémülettel jósol:

— Temetés lesz a háznál, ... meghal Bandi urfi!

Csak aztán figyelnek s térnek magokhoz, ahogy hallják a kapunál a zörgetést. Az a vonyító eb már ugatással is jelezte ezt, s hogy nem reagált rá senki, fogott a vonyításhoz. Rohannak a kapuhoz s egymásnak mondják:

— Uram Teremtőm, ki jöhet ily istenitéleti időben e siralomházba?!...

A zöreire kijött a kapuhoz özvegy Köhalmi is s ahogy kinyitották az uccáját, a kézi lámpa gyér világát egy belépett női alakra veti. A jövevény szétnéz, aztán megösmérve az özvegyet, oda lép hozzá, a keblére borul s zokogás között alig tudja ki-mondani:

— Megjöttem, ... él-e Bandi? ...

Az özvegy kebléhez szorítja s a megváltás örömeivel kiált föl:

(folytatjuk)

Tanév-nyitás gimnáziumunkban

Még a szokatlanul hűvös őszi reggelen is napsugár vette körül az iskolában készülő ifjakat hétfőn reggel. A második magyar tanév diákjai ébredtek nagy napra: a gimnázium évnnyitó ünnepségére.

A templomokban istentisztelettel kezdődött az ünnepség. A református templomban Bagoly Bertalan lelkipásztor „Előre, az Isten nevében, a Krisztus vezérlete mellett!” felszólítással indította utnak a munkára és harcra induló ifju sereget. (A diákoknak diák, a VIII oszt. ifju Enyedy Béla orgonált).

Templom után a gimnázium tornatermében gyűltek össze szülők és diákok az iskola tanárainak vezetése mellett. Kornya Sándor igazgató emelkedett beszéddel nyitotta meg a Trianon utáni második magyar tanévet.

Szeretetteljes szavakkal emlékezett meg Kormányzó Urunkról. Neki köszönhetjük, hogy a nagyszalontai gimnáziumban most magyar nyelven kezdődhet meg a tanítás.

Örömmel hallották szülők és diákok hogy a folyó tanévtől kezdve a jeles

és jó rendű leánytanulók rendes tanulói lehetnek az intézetnek. Erre az intézkedésre tekintettel egy tanárnő is fog a tanerők sorában érkezni az intézet-hez.

A tanári kar egyébként is értékes tanerőkkel szaporodott. Koháry Béla és Zsadányi Nagy Árpád tanárok munkája elé nagy várakozással és szeretettel tekint nemcsak a diákság, hanem a szülők serege is. Mindenki azt kívánja, hogy érezzék magukat jól körünkben.

Az ünnepség végén dr. Ravasz Dezső tartott izzó magyarságtól áthatott beszédet a nemzeti zászlóról. A tanévnyitás ünnepsége új színnel gazdagodott ez alkalommal. A diákok elvonultak az iskola zászlaja előtt. Mindannyiuk szemében ott égett a nagy elhatározás: ebben az évben is újabb dicsőséget szerezni a magyar zászlónak.

A diákok száma öröndetesen gyarapodott. A múlt évi 140-es létszám ma már 200 felé tart. Az I. osztályba pedig 52 tanuló iratkozott, ami az iskola további fejlődésének előjele.

Kalapáccsal agyonverte haragosát

Szegedről jelentik: Halálos kimenetelű véres verekedés játszódott le Szeged közelében Csanádapácán. A Vilma-majornál huzódó mezőgazdasági vasutnál dolgozott Rosta János földműves, amikor itt állapottban arra ment Zacskó Sándor földműves, régi haragosa Rostának, Zacskó gúnyolódni kezdett, majd rátámadt Rostára, aki védekezésül felkapott egy lapátot és fejbeütötte haragosát. Zacskó megszédült, de hirtelen bicskát rántott és azzal üldözőbe vette Rostát, aki menekülni akart.

Perceken keresztül folyt ez a hajsz, majd Rostának kezeügyébe került egy kalapács és ezzel úgy fejbeütötte Zacskót, hogy az nyomban összeesett és elvesztette eszméletét. Rosta nem elégedett meg ezzel, hanem felkapva egy lapátot, azzal addig ütötte áldozata fejét, amíg ki nem szenvedett.

A gyilkosságról értesítették a szegedi ügyészséget, ahonnan bizottság szállt ki a helyszínre. Rostát letartóztatták és beszállították a szegedi ügyészség fogházába.

Pártolja a jóminőségű divatos és tartós magyar és székely szövetséget!
Orbán Károly
Toldi-ucca 6.

Lisztet árusító kereskedők részére szükséges táblák Gaál Sándor nyomdájában beszerezhetők!

Mészáros János cipőüzemét és üzletét Toldi-tér 3. sz. alá

volt Paller-féle bőrüzletbe helyezte át. Állandó nagy választék mindenféle cipőkben. — A n. é. közönség további szíves pártfogását kéri.

Nyomatott a kiadótulajdonos, Gaál Sándor könyvnyomdájában, Nagyszalontán Toldi-tér 15. sz. alatt.
Telefon: 60.

FERENC JÓZSEF KESERÜVIZ

Apróhirdetések

Arany, ezüst ékszereket, törött aranyat veszek, becserelek Orendi Lajos ékszerész. Hitler Adolf-u. 5. 84—0

Ablak rolettákat Orbán Károly textilkereskedőnél, Toldi-ucca 6. vásároljon. 24—0

Kiadó a Farkas-féle cukrászda üzlet-helyisége. Értekezni Toldi-tér 6. szám alatt az udvarban. 3—3

RITKA ALKALOM! Modern háló és ebédli butorok eladók. Érdeklődni Kálvin-u. 44. sz. 3—3

Eladó jökarban lévő 200x100 üveg ajtó, egy gang ajtó, egy ablak, teljesen új férfi kerékpár és egy fél háló. Bercsényi-ucca 3. szám alatt. 2—2

FIGYELEM! Állami elemi iskolai tankönyv rendelését szerda estig feladhatod a „Magyar Kultúra” könyv- és papirkereskedésben. 3—3

Eladó egy kétkerekű féderes kordé. Deák Ferenc-ucca 29. 1—2

15—16 éves leányt állandó könnyű házimunkára felvesz Döme könyvkereskedő.

Keresek megbízható tanyást. Horthy Miklós-ut 2. Ugyanott eladó 100 darab láda.

Eladó olesón egy jó fekete hintó. Kölesér-ucca 2. sz. 1—2

Elveszett a 60-as számú petróleumjegy. Megtaláló adja be a közéletmezési hivatalba.

3, vagy 4 fiatalemberre, vagy kisasszonyra mosást vasalást vállalom. Konczné. Irányi-tér 21. sz.

Fajta azonos GYÜMÖLCSFAK prima minőségben őszi ültetésre megrendelhető Stern-Samu faiskolai megbízottánál, Petőfi-u. 7. Hívásra házhöz megyek. 1—3

5 drb. hasas koca eladó, megtekinthető a Bagdi tanyán. 1—2

Eladó 500 darab nagy piros (BOHN) cserép. Értekezni lehet Bordás és Vajda uri szabóknál Toldi Miklós-tér 2. sz. 1—2